

ТАСДИҚ МЕКУНАМ

Директори Донишкадаи

Технология ва менечменти

инноватсионӣ дар ш. Кӯлоб,

номзади илмҳои техники, дотсент

Шоев А.Н.

2022 с.

ХУЛОСАИ

чаласай васеи шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии Донишкадаи технология ва менечменти инноватсионӣ дар ш.

Кӯлоб ба диссертатсияи унвонҷӯй Холматова Мумина Маҳмадовна «Амсилаҳои таҷрибавӣ – таҳлили ташкили раванди таълиму тарбия зимни тадбики ғояҳои педагогикаи муосир», ки барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Холматова Мумина Маҳмадовна 05.08.1992 дар шаҳри Кӯлоб дар оилаи коргар ба дунё омадааст. Соли 2014 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакиро бо дипломи аъло хатм намудааст. Аз соли 2015 то инҷониб дар кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва муносибатҳои байнамилалии ДТМИК фаъолият меқунад.

Холматова Мумина Маҳмадовна унвонҷӯи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва муносибатҳои байнамилалии Донишкадаи технология ва менечменти инноватсионӣ дар ш. Кӯлоб буда, имтиҳонҳои ҳадди ақали номзадиро аз фанни таърих ва фалсафа – аъло, забони англисӣ – хуб ва аз педагогика бо баҳои аъло супоридааст.

Роҳбари илмӣ – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Иброҳимов Г.

Диссертатсияи Холматова М.М. дар чаласай васеи кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва муносибатҳои байнамилалии муҳокима гардида, сипас барои муҳокима дар чаласай васеи шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии ДТМИК пешниҳод гардидааст. (Суратчаласай васеи Шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии ДТМИК аз 29.06.2022. №11).

Диссертатсияи мазкур мубрам ва ба талаботи замон мувоғик мебошад. Масъалаи амсиларонии таҷрибавӣ таҳлил ва ташкили корҳои тарбиявӣ ҳамеша дар маркази таваҷҷӯҳи ҷомеъаи кишвар қарор дошта яке аз вазифаҳои марказии педагогикаи гузашта ва муосир ба шумор

мерафт, ин бо заминаҳои таърих ворид шудан ба асри XXI дар шароити тағйирёбии мавҷуда ва назаррас дар ҳаётӣ иҷтимоию фарҳангии чомеа, яъне тамоюли умумии тағйирёбии фарҳангии моделҳои таҷрибавӣ муайян карда мешавад. Дар ин самт, маориф ҳамчун пайдана педагогӣ, бо фарҳангии чомеа алоқаманд буда, шарт ва зарур аст, ки ҳалли масъалаҳои амсилаҳои таҷрибавии омӯзиши ҷавононро тақрор кунанд ва танзим кунанд. Дар ҷавонон ба вуҷуд овардан ва ташаккул додани мағҳумҳои ҷаҳонбинии илмӣ бе омӯзиши мукаммали асосҳои илм, ва таҷриба ҳаёт, қонуну қоидаҳои дар ҷамъият амалкунанда зиндагӣ кардан ва саҳм гузоштан дар рушди инкишофи чомеа ғайри имкон аст.

Муҳакқиқ бо дарназардошти таҳқиқот ва фарзияи пешниҳодгардида вазифаҳои зеринро иҷро кардааст:

Корҳои таълимию тарбиявӣ дар раванди таҳсилот дар заминаи амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълиму тарбияи донишҷӯён дар низоми умумии фаъолияти педагогии омӯзгорон, вобаста бо таълиму тарбияи муосир баланд мегардад, агар:

- раванди ба вуҷуд омадани зиддиятҳои объективии талаботи амсилаи таҷрибавӣ дар низоми таълиму тарбияи замони муосир дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дигаргун (модернизатсия) карда шавад;
- дар раванди ҳамкориҳои педагогӣ мағҳумҳои шахсият, озодӣ, интихоб, худташкилкунӣ, худмуайянкунӣ, мустақилият ҳаматарафа омӯхта шавад;
- амсилаи ягонаи таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълиму тарбия, методикаи гузаронидани корҳои тарбиявӣ бо донишҷӯён, муносибати «комӯзгор-донишҷӯ» ҳамчун натиҷа ва шакли инноватсионии муносибатҳои миёни омӯзгору донишҷӯ муҳайё карда шавад;
- аҳамияти методологӣ ва илмӣ-амалии коркарди мавзуъ дар шароити ислоҳоти низоми таҳсилот бо назардошти рушди муосири таълиму тарбия пурра асоснок карда шавад.

Ҳадафи таҳқиқот - аз ҷиҳати илмӣ зарурат ва муҳимијати раванди ташаккули амсилаи таҷрибавӣ-таҳлилии ташкилии раванди таълиму тарбияро дар муносибат муомила ва муоширати байни муаллим ва донишҷӯро ҳангоми корҳои таълимию тарбиявӣ дар мактабҳои олий асоснок кардан аст.

Навғонии илмии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки:

- асосноккунии назариявии истифодаи амсила ҳои таҷрибавӣ дар ҷараёни фаъолияти муштараки педагогии омӯзгору донишҷӯ;
- барномаи илмӣ ва методӣ барои амалӣ намудани ташкили технологияҳои раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар асоси муносибати амсилаҳои таҷрибавӣ;
- кушода додани технологияи ташкили раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар асоси муносибат ба амсилаҳои

тачрибавӣ ва санчиши самараноки он ба рушди шахсии таҳқиқот ва озмоишҳои таълимии ҷавонон бо роҳи таҷрибавӣ.

— самаранокии таҳқиқот бо назардошти барномаи илмӣ - методӣ барои амалӣ намудани ташкили технологияҳои раванди таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ дар асоси муносибати амсила ҳои таҷрибавӣ.

Аҳамияти назарияи таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар асосии омӯзиш ва таҳлили адабиёти илмӣ хусусиятҳои маҳсуси татбиқи амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълиму тарбия дар муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир муайян карда шуд. Дар ин робита татбиқи амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълиму тарбия дар муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ пешниҳод ва асоснок карда шудааст. Дар баробари ин, муносибати ҷиддӣ ба коркарди амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълиму тарбия дар муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ зоҳир карда шуд. *Аҳамияти амалии таҳқиқот* дар асосноккунии барномаи педагогии ташкили ҷараёни тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир ба воситаи амсила ҳои таҷрибавӣ дар ҷараёни фаъолияти таълимӣ ва гайритаълими омӯзгору донишҷӯ, дар кӯшода додани шароити фаъолияти муваффақонаи он дар шароити имрӯзаи қишвар ифода ёфтааст. Барномаи таҳияшуда ва муваффақона санҷидашуда дар ҷараёни таҷрибаи ташаккулӯфтаи педагогӣ, на танҳо ба муассисаҳои таҳсилоти олии минтақаи Кӯлоби вилояти Ҳатлон, балки ба тамоми муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳурӣ имконият медиҳад, ки фаъолияти тарбиявии ҷавононро доир ба истифодаи амсилаҳои таҷрибавӣ, бомуваффақият ба роҳ монанд, ки ин самаранокии раванди ташаккули таълим ва тарбияро таъмин менамояд.

Хулоса, натиҷаи таҳқиқотро метавон дар фаъолияти таълимию тарбиявии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ, дар ҷараёни муомила ва кор бо донишҷӯён, дар курсҳои такмили ихтисос ва бозомӯзии омӯзгорон, дар семинарҳо ва тренингҳо, дар кори омӯзгорони алоҳида, ки меҳоҳанд амсила ҳои таҷрибавиро дар тарбияи донишҷӯён истифода баранд, истифода бурд.

Натиҷаҳои бадастомадаи таҳқиқот дар 8 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмии аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда, ба чоп расиданд.

[1-К]. Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили раванди омӯзишу парвариш. – Душанбе: “Матбаа”, 2021.-92 с.

[2-М]. Ҳолматова, М. Амсилаҳои таҷрибавӣ-таҳлилии ташкили ҷараёни таълим ва тарбия зимни татбиқи ғояҳои педагогикаи муосир [Матн]/М.Ҳолматова, Г.Иброҳимов//Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. –Душанбе, 2018. -№5. -С. 272-275.

[3-М]. Ҳолматова, М. Таърихи пайдоиш ва ҳунарҳои мардумӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Фаризаи Д., М. Ҳолматова, Г. Иброҳимов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. –Душанбе, 2019. -№4. -С. 212-217.

[4-М]. Холматова, М. Фояҳои инноватсионӣ, тақмилдихии раванди таълим ва баланд бардоштани касбияти омӯзгор [Матн]/М.Холматова/Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.-Душанбе, 2019. -№4.-С.261-266.

[5-М]. Холматова, М. Ҷанбаҳои ташаккул ва амалисозии технологияи раванди таълим бо усули гендерӣ / [Матн] // Холматова М. Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. –Душанбе, 2019. №6. -С. 261-266.

[6-М]. Холматова, М. Саҳми арзандаи занон дар рушди илм [Матн]/М. Холматова //Маводи конференсияи илмӣ-назариявии вилоятӣ “Занон ва рушди илми муосир”.-Кӯлоб, 2018.-С.80-83.

[7-М].Холматова, М. Оила зинаи аввали тарбияи инсон. [Матн]/М.Холматова//Маводи конференсия илмӣ-амалӣ баҳшида ба ҷамъбасти корҳои илмӣ- тадқиқотии соли 2018”.-Кӯлоб, 2018. -С.90-94.

[8-М]. Холматова, М. Ҳунарҳои миллӣ тарғибари таъриху фарҳангӣ миллиатанд [Матн]/М.Холматова, Фаризаи Д./Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявии “Масъалаҳои рушди фарҳангӣ миллиӣ дар шароити соҳибистиқлолии қишварҳои иттиҳоди давлатҳои мустақил (Таҷриба, тамоюл ва дурнамо)’’/Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода.-Душанбе, 2019.М -С.212-216.

[9-М].Холматова, М. Вазифаҳои асосии тарбияи оилавӣ ва ҷораҳои танзими он дар шароити имрӯза [Матн]/Г.Иброҳимов, М.Холматова// маводҳои конференсияи илмию назариявӣ ва амалии ҷумҳуриявӣ баҳшида ба 20-солагии ваҳдати миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон.- Кӯлоб,2017.-Стр.79-84.

Бо дарназардошти хулосаҳои муқарризон ва иштирокчиён ҷаласаи васеи шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии ДТМИК

Қарор кард:

1. Рисолаи номзадии Холматова М.М. «Амсилаҳои таҷрибавӣ – таҳлилии ташкили раванди таълиму тарбия зимни тадбики ғояҳои педагогикаи муосир» кори илмии мустақилона баанҷомрасида, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст, ҳисоб карда шавад.
2. Рисолаи номзадии Холматова М.М. «Амсилаҳои таҷрибавӣ – таҳлилии ташкили раванди таълиму тарбия зимни тадbiки ғояҳои педагогикаи муосир» ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилоти ҷаҳонӣ аст.
3. Рисолаи номзадии унvonҷӯ Холматова М.М. «Амсилаҳои таҷriбavӣ – таҳлилии ташкили раванди таълиmu тарbия zimni tadbiki ғoyaҳoи pedagogikaи muosir» барои ҳimоя takrori dar Shӯroи mushtaraki disseratcioni 6D.KOA-022 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Хулоса аз чониби котиби чаласай Шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии ДТМИК номзади илмҳои филологӣ Чоршанбиева З. мурагтаб шуда, дар чаласай васеи Шурои олимони факултети интеллекти сунъӣ ва таҳсилоти фосилавии ДТМИК аз 29.06.2022, протоколи №11 қабул карда шудааст.

Дар чаласа 18 нафар иштирок доштанд. Натиҷаи овоздихӣ: «Тарафдор» - 18 нафар, «Зид» - нест, «Бетараф» - нест. Қарор яқдилона қабул карда шуд.

Раиси чаласа, раиси Шурои
олимони факултети ИС ва ТФ
ДТМИК, номзади илмҳои
педагогӣ

Наимов У.

Муқарризон:

Номзади илмҳои педагогӣ,
дотсенти кафедраи фанҳои
гуманитарӣ ва муносибатҳои
байнамилалии ДТМИК

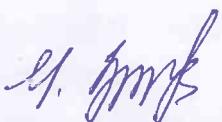
Faforov A.

Номзади илмҳои педагогӣ,
дотсенти кафедраи фанҳои
гуманитарӣ ва муносибатҳои
байнамилалии ДТМИК

Исоева Д.

Котиби чаласа, номзади
илмҳои филологӣ

Чоршанбиева З.А.

Маълумот барои тамос:

735360 Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Ҳатлон, ш. Кӯлоб, маҳаллаи Борбад, ДТМИК, кафедраи фанҳои гуманитарӣ ва муносибатҳои байнамилалий.

Имзои Наимов У., Faforov A., Isoeva D. ва Чоршанбиева З.А.-ро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи кадрҳо
ва коргузории ДТМИК

Шокиров Қ.Б.